

LAUREACI NAGRODY ZŁOTY FRYDERYK 2019



Arkadiusz Kałucki 3 MARZEC 2019

Jak co roku Akademia Fonograficzna honoruje muzyków i twórców szczególnie zasłużonych dla polskiej kultury. W edycji 2019 laureatami tych szczególnych wyróżnień – nagród **ZŁOTY FRYDERYK** za całokształt osiągnięć artystycznych – zostali:

MUZYKA POWAŻNA

Jacek Kaspszyk – światowej sławy polski dyrygent, od 2013 roku dyrektor artystyczny Filharmonii Narodowej w Warszawie. Ukończył dyrygenturę, teorię muzyki i kompozycję w Państwowej Wyższej Szkole Muzycznej w Warszawie. Zadebiutował w 1975 roku w Teatrze Wielkim Operze Narodowej premierą Don Giovanniego Mozarta.

Był m.in. dyrektorem muzycznym Wielkiej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia i Telewizji w Katowicach, Capital Radio Wren Orchestra w Londynie, a także dyrektorem artystycznym i naczelnym Teatru Wielkiego Opery Narodowej w Warszawie, gdzie przygotował premiery m.in. Don Giovanniego Mozarta, Zamku księcia Sinobrodego i Cudownego mandaryna Bartóka, Króla Rogera Szymanowskiego, Króla Ubu Pendereckiego. W latach 2006–2013 był dyrektorem artystycznym Orkiestry Symfonicznej Filharmonii im. Witolda Lutosławskiego we Wrocławiu, a od 2009 do 2012 roku – dyrektorem muzycznym NOSPR – Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia w Katowicach.

Od 1 września 2013 roku jest dyrektorem artystycznym Filharmonii Narodowej w Warszawie.

Dyryguje gościnnie renomowanymi orkiestrami, np. Berliner Philharmoniker, Orchestre National de France, orkiestrami filharmonicznymi w Sztokholmie, Oslo i Pradze, Filharmonią Flandryjską, Orkiestrą Radia Bawarskiego, Wiener Symphoniker, Rundfunk-Sinfonieorchester w Berlinie, Orchestre de Paris, Orquesta Nacional de España, Filharmonia i Yomiuri Nippon Orchestra w Tokio, orkiestrami symfonicznymi w USA, Hongkongu i Nowej Zelandii.

Przygotowywał przedstawienia w wielu renomowanych teatrach operowych: English National Opera, Opera North w Leeds, Deutsche Oper am Rhein w Düsseldorfie, Opéra Comique w Paryżu, Opery w Lyonie, Bordeaux, Zurychu, Sztokholmie, Teatro de la Maestranza w Sewilli, Teatro Colón w Buenos Aires.

Jacek Kaspszyk ma w dorobku liczne nagrania płytowe, m.in. dla EMI i Collins Classics. Jego nagranie Concerto Lugubre Tadeusza Bairdaz WOSPR wyróżniono nagrodą Edisona, a nagranie Król Roger z Teatrem Wielkim Operą Narodową zyskało pozytywną recenzję w prestiżowym magazynie „Gramophone” oraz nominację do Nagrania Roku Magazynu Muzycznego BBC. Płyty z jego udziałem były pięciokrotnie nagrodzone Fryderykiem – wyróżnieniem przyznawanym przez polską Akademię Fonograficzną (w edycjach: 2002, 2004, 2008, 2011 i 2018).

Jacek Kaspszyk zapoczątkował transmisje internetowe koncertów w Filharmonii Narodowej i sam poprowadził pierwsze z nich. W lutym 2014 roku został laureatem nagrody kulturalnej „Gazety Wyborczej”.

dotatku „Co jest grane – Wdecha Publiczności” w kategorii Człowiek Roku, a w 2015 roku, podczas gali w Teatrze Wielkim z okazji 90-lecia Polskiego Radia Jacek Kaspszyk otrzymał Diamentową Batutę.

MUZYKA JAZZOWA

Wanda Warska – Wokalistka jazzowa, wykonawczyni poezji śpiewanej, kompozytorka. To ona zaśpiewała legendarną wokalizę w filmie Jerzego Kawalerowicza „Pociąg”. Główna interpretatorka utworów Andrzeja Kurylewicza, z którym w 1965 roku założyła Piwnicę Artystyczną, mieszczącą się początkowo na Nowym Świecie 24, a od 1967 roku przy Rynku Starego Miasta w Warszawie. To jeden z ważniejszych adresów polskiego środowiska jazzowego.

Wykonywała m.in. kompozycje Andrzeja Kurylewicza do słów Słowackiego, Norwida, Leśmiana, Tuwima, Osieckiej, w tym legendarne piosenki W Weronie, Nikomu nie żal pięknych kobiet czy Uroda. Nagrywała muzykę do takich filmów jak wspomniany Pociąg, Pingwin i Wszystko na sprzedaż. Jest autorką muzyki do filmu Karino. Współpracowała z krakowską Piwnicą Pod Baranami. Występowała także w wielu krajach europejskich, na Kubie i w Wenezueli.

Jej artystyczny dorobek został utrwalony na płytach: Jazz '58 (1958), Kurylewicz, Warska, Niemen – Muzyka teatralna i telewizyjna (1958), Somnambulicy (1961), Piosenki z piwnicy Wandy Warskiej (1969), Pieśni i fraszki Jana Kochanowskiego (1984), Stanisław Wyspiański. Jakżeż ja się uspokoję (2002) oraz w dziesięciopłytkowym albumie Piosenki z Piwnicy (2004).

Odznaczona w 2000 roku Krzyżem Oficerskim Odrodzenia Polski i w 2011 Złotym Medalem „Zasłużony Kulturze Gloria Artis”.

MUZYKA ROZRYWKOWA

Robert Brylewski – gitarzysta, wokalista, kompozytor, autor tekstów – legenda polskiej muzyki alternatywnej. Gitarzysta, wokalista, kompozytor, autor tekstów – legenda polskiej muzyki alternatywnej, współzałożyciel kultowych formacji Kryzys, Brygada Kryzys, Izrael i Armia. Gitarzysta, wokalista, kompozytor, autor tekstów – legenda polskiej muzyki alternatywnej, współzałożyciel kultowych formacji Kryzys, Brygada Kryzys, Izrael i Armia. Jeden z najważniejszych artystów polskiej sceny niezależnej. Jego twórczość była inspiracją dla takich artystów jak Muniek Staszczyk, Kazik Staszewski, Krzysztof „Grabaż” Grabowski, Tymon Tymański, Wojtek Mazolewski.

Działalność muzyczną rozpoczął pod koniec lat 70. w zespole The Boors, następnie Kryzys. W 1981 roku wraz z Tomkiem Lipińskim założył formację Brygada Kryzys. Jej pierwszy album, pt. Brygada Kryzys (tzw. Czarna Brygada), wydany w 1982 roku, uznawany jest za pierwszą polską płytę postpunkową i przełomowe wydarzenie, które ukształtowało brzmienie polskiej muzyki lat 80. Zespół zakończył działalność jesienią 1982 roku, a kilka miesięcy później Brylewski założył Izrael, który stał się jedną z pierwszych polskich formacji grających reggae. Równoległe utworzył wraz z Tomaszem Budzyńskim zespół Armia, z którym nagrał albumy Armia, Legenda, Czas i byt, a także koncertowy Exodus.

W latach 90. Robert Brylewski interesował się muzyką elektroniczną. Był współtwórcą kilku projektów muzycznych tego gatunku: Max i Kelner, Falarek Band, yassowych zespołów The Users (z Marcinem Świetlickim, Tymonem Tymańskim, Jackiem Olterem, Milo Kurtisem i Mikołajem Trzaską), Dylizans czy Poganie (z Tymonem Tymańskim). Był także realizatorem muzycznym i właścicielem Gold Rock Studio (później Złota Skala), działającego w latach 1991–1997 i zajmującego się również wydawaniem płyt kompaktowych i kaset magnetofonowych.

Na początku lat 2000 Robert Brylewski reaktywował na krótko dawne formacje: Brygadę Kryzys, Izrael, a potem Kryzys. W tym okresie powstały albumy Dża ludzie (Izrael, 2008), Kryzys komunizmu (Kryzys,

2010). Wspierał kampanię społeczną „Muzyka Przeciwko Rasizmowi” Stowarzyszenia „Nigdy Więcej”. Pod patronatem tej akcji ukazał się album Świat Czarownic i Robert Brylewski (2002).

Zmarł 3 czerwca 2018 roku w wyniku komplikacji po ciężkim pobiciu. Pośmiertnie odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski.

Skaldowie – legendarny zespół rockowy, na polskiej scenie muzycznej istniejący od ponad 50 lat. Legendarny zespół rockowy, założony w 1965 roku w Krakowie z inicjatywy Andrzeja i Jacka Zielińskich, do których dołączyli: Zygmunt Kaczmarski, Janusz Kaczmarski, Feliks Naglicki i Jerzy „Kuba” Fasiński. Muzyka Skaldów wykracza poza klasyczny rock i obejmuje takie gatunki jak m.in. rock progresywny, folklor góralski, rock’n’roll, jazz, big-beat i pop.

Oficjalnie zespół zadebiutował w październiku 1965 roku na II Krakowskiej Gieldzie Piosenki, zdobywając pierwsze miejsce za utwór Moja czarownica. Po pierwszych sukcesach, takich jak zajęcie I miejsca w „Koncercie Młodości” na KFPP Opole 1966, udział w nagraniach radiowych, telewizyjnych, a także w filmach (np. Mocne uderzenie i Cierpkie głogi), w 1967 roku ukazała się pierwsza płyta zespołu, Skaldowie, a na przełomie roku 1967 i 1968 ustabilizował się skład zespołu: Andrzej Zieliński, Jacek Zieliński, Jan Budziaszek, Jerzy Tarsiński i Konrad Ratyński

Legendarna płyta Cała jesteś w skowronkach, na której znalazły się takie przeboje jak Króliczek, Wieczór na dworcu w Kansas City czy Prześliczna wiolonczelistka, ukazała się w 1969 roku. Lata 70. to okres działalności koncertowej w Polsce i za granicą. Na rynku pojawiły się także nowe albumy: Krywań, Krywań (1972), Rezerwat miłości (1979) i Droga ludzi (1980). Wraz z ogłoszeniem w Polsce stanu wojennego zespół zawiesił działalność. Skaldowie powrócili na scenę w 1987 roku w nowym składzie (Jacek Zieliński, Konrad Ratyński, Jerzy Tarsiński, Grzegorz Górkiewicz oraz Wiktor Kierzkowski), w którym nagrali płytę Nie domykajmy drzwi.

W 2000 roku odbył się jubileuszowy koncert z okazji 35-lecia działalności artystycznej „Skaldowie plus przyjaciele”. Zespół wspomogła wtedy orkiestra symfoniczna, chór oraz zaprzyjaźnieni muzycy (m.in. Kasia Stankiewicz, Anna Maria Jopek i Grzegorz Markowski). W tym samym roku płyty Skaldów zostały wydane na CD, ukazała się także trzy płytowa Antologia z wybranymi utworami ze wszystkich okresów działalności grupy. W 2004 roku zespół wystąpił w legendarnej Carnegie Hall w Nowym Jorku.

Skaldowie należą do najważniejszych zespołów, jakie pojawiły się na polskiej scenie muzycznej w XX wieku. W trakcie ponad 50-letniej kariery zagrali niezliczoną liczbę koncertów. Wydali 16 albumów z premierowymi nagraniami oraz drugie tyle płyt koncertowych i kompilacji. Skaldowie są laureatami wielu nagród, w tym nagrody specjalnej TVP 52. KFPP w Opolu za całokształt twórczości, z okazji 50-lecia zespołu. Jednym z najważniejszych wyróżnień jest przyznany zespołowi w 2006 roku medal ministra kultury i dziedzictwa narodowego „Zasłużony Kulturze Gloria Artis”.

<https://wartoposluchac.wordpress.com/2019/01/27/fryderyk-2019-nagrody-zloty-fryderyk/?fbclid=IwAR3REzkvuxexHHYjllEdNBctBW2bROoq3TqSQay0sGifddAQICs-eLPBEQ>